

۱۴۲۵/۵/۱۶

به نام خدا

مدیریت موفق ایمنی و بهداشت حرفه‌ای

راهنمای مدیریت موفق ایمنی و بهداشت

(مدیریت HSE)

(راهنمای عملی و کاربردی برای دانشجویان، متخصصین، بهداشت حرفه‌ای و ایمنی صنعتی، HSE،
مجریان، مدیران صنایع و سازمان‌ها، نمایندگان کارکنان و کارشناسان مراکز بهداشت صنعتی)

تألیف:

دکتر منوچهر امیدواری

(دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی قزوین)

مهندس داوود حسنونند

سرشناسه	:	امیدواری، منوچهر، ۱۳۴۴ -
عنوان و نام پدیدآور	:	مدیریت موفق ایمنی و بهداشت حرفه‌ای: راهنمای مدیریت موفق ایمنی و بهداشت (مدیریت HSE)/تالیف منوچهر امیدواری، داوود حسنونند.
مشخصات نشر	:	قزوین: دانشگاه آزاد اسلامی، سازمان چاپ و انتشارات: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قزوین؛ ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	:	۳۱۱ص: مصور، جدول، نمودار.
شابک	:	978-964-10-4149-8
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
یادداشت	:	واژه نامه.
عنوان دیگر	:	راهنمای مدیریت موفق ایمنی و بهداشت (مدیریت HSE).
موضوع	:	بهداشت صنعتی
موضوع	:	Industrial hygiene
موضوع	:	ایمنی صنعتی
موضوع	:	Industrial safety
موضوع	:	بهداشت صنعتی -- مدیریت
موضوع	:	Industrial hygiene -- Management
شناسه افزوده	:	حسونند داوود، ۱۳۶۷
شناسه افزوده	:	دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قزوین
رده‌بندی کنگره	:	۱۳۹۵ م ۴ الف ۸۶۷
رده‌بندی دیویی	:	۶۱۳/۶۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۴۲۸۷۷۲۱

عنوان	:	مدیریت موفق ایمنی و بهداشت حرفه‌ای
تالیف	:	دکتر منوچهر امیدواری، مهندس داوود حسنونند
ناشر	:	سازمان چاپ و انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی دانشگاه آزاد اسلامی قزوین
سال انتشار	:	۱۳۹۵
نوبت چاپ	:	اول، ۱۳۹۵
شمارگان	:	۲۰۰۰ نسخه
قیمت	:	۲۰.۰۰۰ تومان
شابک	:	۹۷۸-۹۶۴-۱۰-۴۱۴۹-۸

کلیه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است

ساختمان مرکزی: قزوین، بلوار نجیبگان، دانشگاه آزاد اسلامی قزوین ۲۳۶۷۵۷۸۷-۲۸

مرکز پخش: ۲۳۶۸۸۰۵۸-۲۸

مراکز فروش تهران: سیمای دانش، نشر کتاب دانشگاهی، کیان رایانه، عابد، علوم پویا، دیات

آدرس سایت: www.qiau.ac.ir

پست الکترونیک: spc@qiau.ac.ir

فهرست مطالب

۲۱	پیشگفتار
۲۳	اصطلاحات در این راهنما
۲۳	خط مشی
۲۳	سازمان
۲۳	تعریف دیگر سازمان
۲۳	سازمان دهی
۲۳	سازمان
۲۴	حادثه
۲۴	تعاریف دیگری از نه
۲۴	رویداد
۲۴	خطر
۲۵	بیماری
۲۵	بیماری های شغلی
۲۵	ریسک
۲۵	تعاریف دیگر ریسک
۲۶	برنامه ریزی (طرح ریزی)
۲۶	اندازه گیری
۲۶	ممیزی
۲۶	بازبینی (بازنگری)

فصل اول: کلیات مدیریت

۲۹	۱-۱- مدیریت و تاریخچه آن
۳۱	۱-۲- مکتب ها و نظریه های مدیریت
۳۱	۱-۳- مدیریت علمی
۳۳	۱-۴- مدیریت اداری (مدیریت فاویل)
۳۴	۱-۵- اصول و مفاهیم بوروکراسی وبر
۳۵	۱-۶- نظریه روابط انسانی (التون میو)
۳۶	۱-۷- نظریه آمرانه دمکراتیک (مک گرو گر)
۳۹	۱-۸- تئوری های اقتضایی مدیریت
۳۹	۱-۸-۱- الگوی فیدلر

۳۹	۱-۸-۲- الگوی مسیر - هدف
۴۰	۱-۸-۳- الگوی رهبر مشارکتی
۴۰	۱-۹- تعریف سیستم
۴۰	۱-۱۰- ویژگی‌های سیستم
۴۰	۱-۱۰-۱- درونداد، وارده یا داده
۴۱	۱-۱۰-۲- عملیات یا فرایند
۴۱	۱-۱۰-۳- بازده، ستاده (برونداد) یا صادره
۴۱	۱-۱۱- ویژگی‌های یک سیستم
۴۲	۱-۱۲- سازمان در قالب سیستم
۴۲	۱-۱۲-۱- انسان
۴۲	۱-۱۲-۲- سازمان رسم
۴۳	۱-۱۲-۳- سازمان غیررسم
۴۳	۱-۱۲-۴- محیط کار
۴۴	۱-۱۳- سطوح مدیریت (مناطق مدیریت)
۴۴	۱-۱۳-۱- مدیریت عالی یا ارشد
۴۵	۱-۱۳-۲- مدیریت میانی (مدیران واسطه یا اجرائی مانند مدیرکل و مدیر خرد)
۴۵	۱-۱۳-۳- مدیریت عملیاتی (مدیران سرپرست و سرپرست برون)
۴۵	۱-۱۴- مهارت‌های سه گانه مدیریت
۴۶	۱-۱۵- تعریف مهارت‌های سه گانه مدیریت
۴۶	۱-۱۵-۱- مهارت فنی
۴۷	۱-۱۵-۲- مهارت انسانی
۴۷	۱-۱۵-۳- مهارت ادراکی
۴۸	۱-۱۶- وظایف مدیریت (عناصر مدیریت)
۴۹	۱-۱۷- مفاهیم و اصطلاحات مهم در مدیریت
۴۹	۱-۱۷-۱- کنترل کیفیت
۴۹	۱-۱۷-۲- تضمین کیفیت
۴۹	۱-۱۷-۳- ارتقای مستمر کیفیت
۴۹	۱-۱۷-۴- بازرسی
۴۹	۱-۱۷-۵- برنامه‌ریزی

۵۰	۱۸-۱- تعریف هدف
۵۱	۱۹-۱- سازمان‌دهی
۵۱	۲۰-۱- ارتباطات
۵۲	۲۱-۱- پیام
۵۲	۲۲-۱- انگیزه
۵۳	۲۳-۱- انگیزش
۵۳	۲۴-۱- کنترل
۵۳	۲۵-۱- پایش و نظارت
۵۴	۲۶-۱- ارزشیابی
۵۴	منابع فصل اول

فصل دوم: انگیزش در مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست

۵۷	۱-۲- مقدمه
۵۹	۲-۲- تئوری‌های رفتار
۵۹	۳-۲- مفهوم انگیزش
۶۰	۴-۲- نظریه‌های انگیزش
۶۰	۴-۲-۱- نخستین نظریات انگیزش
۶۱	۴-۲-۲- مدل سستی
۶۱	۴-۲-۳- مدل روابط انسانی
۶۱	۴-۲-۴- مدل منابع انسانی
۶۳	۵-۲- نظریه‌های معاصر انگیزش
۶۴	۵-۲-۱- نظریه‌های محتوایی
۶۴	۵-۲-۱-۱- نظریه سلسله‌مراتب نیازها
۶۷	۵-۲-۱-۲- تئوری وابستگی و رشد الدرفر
۶۷	۵-۲-۱-۳- نظریه هرزبرگ
۶۸	۵-۲-۱-۴- نظریه نیازهای بالفعل موراوی
۶۹	۵-۲-۱-۵- نظریه انگیزش و بهداشت روانی
۷۱	۵-۲-۱-۶- نظریه دو ساحتی انسان، نظریه X و Y
۷۳	۵-۲-۱-۷- نظریه نیازهای سه‌گانه مک کلند
۷۳	۵-۲-۱-۸- مدل انگیزشی در مدیریت HSE بر اساس الگوهای محتوایی
۷۴	۵-۲-۲- نظریه‌های فرآیندی

۷۲	۲-۲-۱- نظریه انتظار
۷۶	۲-۲-۱-۱- قضاوت
۷۶	۲-۲-۱-۲- احساسات
۷۶	۲-۲-۱-۳- نگرش و باور
۷۷	۲-۲-۱-۴- تفاوت‌های فردی
۷۷	۲-۲-۲- نظریه برابری
۷۹	۲-۲-۲-۱- نظریه استناد
۸۰	۲-۲-۲-۲- نظریه هدف‌گذاری
۸۰	۲-۲-۲-۳- نظریه‌های تقویت یا شرطی کردن عامل
۸۰	۲-۲-۲-۴-۱- تقویت مثبت
۸۰	۲-۲-۲-۴-۲- تقویت منفی یا پرهیز
۸۱	۲-۲-۲-۴-۳- تنبیه
۸۱	۲-۲-۲-۴-۴- خاموش‌سازی یا شمشیرش
۸۱	۲-۲-۳- به‌کارگیری نظریات انگیزش
۸۲	۲-۲-۴- فنون انگیزش و کاربرد آن‌ها در سازمان
۸۲	۲-۲-۵- پاداش مالی و پولی
۸۳	۲-۲-۶- انگیزش از طریق طراحی شغل
۸۳	۲-۲-۶-۱- اغتنای شغلی
۸۳	۲-۲-۶-۲- گسترش شغلی
۸۳	۲-۲-۶-۳- گردش شغلی
۸۳	۲-۲-۶-۴- مدل خصوصیات ویژه شغل
۸۴	۲-۲-۶-۵- مهندسی شغل
۸۴	۲-۲-۷- تعدیل کار هفتگی
۸۴	۲-۲-۸- شناور ساختن ساعات کار
۸۴	۲-۲-۹- هدف‌گذاری
۸۴	۲-۲-۱۰- اشتراک مساعی
۸۵	۲-۲-۱۱- اصلاح رفتار
۸۵	۲-۲-۱۲- عدالت در پرداخت‌ها
۸۵	۲-۲-۱۳- جمع‌بندی

۱۴-۵-۲- پیشنهادات ۸۶

منابع فصل دوم ۸۹

فصل سوم: سازمان دهی و ارزیابی عملکرد در مدیریت بهداشت و ایمنی

۱-۳-۱- مقدمه ۹۳

۲-۳-۲- خلاصه ۹۴

۳-۳-۳- عناصر کلیدی مدیریت موفق بهداشت و ایمنی ۹۵

۱-۳-۳-۱- خط مشی ۹۵

۲-۳-۳-۲- سازمان دهی ۹۶

۳-۳-۳-۳- برنامه ریزی، طرح، ی ۹۶

۴-۳-۳-۴- سنجش عملکرد (کارایی) ۹۷

۵-۳-۳-۵- ممیزی و بازنگری عملکرد ۹۷

۴-۳-۴-۱- خط مشی های مؤثر بهداشت و ایمنی ۹۸

۱-۴-۳-۱- اهمیت افراد برای یک سازمان ۱۰۰

۲-۴-۳-۲- اجتناب از خسارت - رویکرد خسارت ناما ۱۰۱

۳-۴-۳-۳- اهمیت عوامل سازمانی ۱۰۲

۴-۴-۳-۴- یک رویکرد نظام مند ۱۰۲

۵-۴-۳-۵- عوامل انسانی در بهداشت و ایمنی صنعتی ۱۰۳

۱-۵-۴-۳-۱- عوامل سازمانی ۱۰۴

۲-۵-۴-۳-۲- عوامل شغلی ۱۰۴

۳-۵-۴-۳-۳- عوامل شخصی ۱۰۴

۶-۴-۳-۶- برخورد خط مشی های مؤثر بهداشت و ایمنی در تفکرهای گوناگون کسب و کار ۱۰۵

۷-۴-۳-۷- تفکر استراتژی و مسئولیت اجتماعی سازمان شامل مواد زیر می باشد: ۱۰۵

۸-۴-۳-۸- تفکر امور مالی ۱۰۵

۹-۴-۳-۹- تفکر منابع انسانی ۱۰۶

۱۰-۴-۳-۱۰- تفکر بازاریابی، طراحی محصول و معیوب بودن محصول ۱۰۶

۱۱-۴-۳-۱۱- تفکر خط مشی تولید و عملیات ۱۰۶

۱۲-۴-۳-۱۲- تفکر مدیریت و سیستم های اطلاعاتی ۱۰۷

۱۳-۴-۳-۱۳- مدیریت کیفیت، محیط زیست، بهداشت و ایمنی (QHSE) ۱۰۷

۱۰۸	۵-۳- سازمان‌دهی در خصوص بهداشت و ایمنی
۱۰۹	۵-۳-۱- سیاست (خط‌مشی) ها
۱۱۱	۵-۳-۲- کنترل
۱۱۲	۵-۳-۳- همکاری
۱۱۳	۵-۳-۴- ارتباطات
۱۱۴	۵-۳-۵- درون داده‌های اطلاعاتی
۱۱۴	۵-۳-۶- جریان اطلاعات در داخل سازمان
۱۱۵	۵-۳-۷- ضرورت برقراری ارتباط در مدیریت
۱۱۵	۵-۳-۸- رفتارهای آشکار
۱۱۶	۵-۳-۹- ارتباط کتبی
۱۱۶	۵-۳-۱۰- بحث رودررو
۱۱۷	۵-۳-۱۱- روش‌های بهبود ارتباطات
۱۱۷	۵-۳-۱۲- موانع موجود بر سر راه ارتباطات
۱۱۸	۵-۳-۱۳- جریان اطلاعات از طرف سازمان
۱۱۹	۵-۳-۱۴- صلاحیت و شایستگی
۱۲۰	۳-۶- برنامه‌ریزی و اجرا
۱۲۱	۳-۶-۱- برنامه‌ریزی برای بهداشت و ایمنی
۱۲۱	۳-۶-۲- اقدامات احتیاطی محل کار
۱۲۱	۳-۶-۳- سیستم‌های کنترل ریسک (RCSS)
۱۲۳	۳-۶-۴- مقدمات مدیریت
۱۲۵	۳-۶-۵- برنامه‌ریزی کل سیستم مدیریت بهداشت و ایمنی
۱۲۷	۳-۶-۶- تعیین اهداف
۱۲۸	۳-۶-۷- ابداع اقدامات احتیاطی محل کار
۱۲۹	۳-۶-۷- سنجش عملکرد
۱۳۰	۳-۷-۱- سیستم‌های نظارت فعال
۱۳۱	۳-۷-۲- الگوها و سطوح مختلف نظارت فعال
۱۳۳	۳-۸- ممیزی و بازنگری عملکرد
۱۳۴	۳-۸-۱- فرآیند ممیزی عملکرد

۱۳۵	۳-۸-۲- جمع‌آوری اطلاعات
۱۳۶	۳-۸-۳- قضاوت کردن
۱۳۷	۳-۸-۴- کنترل‌های (بازرسی) ممیزی
۱۳۸	منابع فصل سوم

فصل چهارم: توانمندسازی و آموزش در مدیریت ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست

۱۴۱	۴-۱- مقدمه
۱۴۲	۴-۲- آموزش
۱۴۲	۴-۳- تعاریف آموزش کارکنان
۱۴۳	۴-۴- اهداف آموزش کارکنان
۱۴۳	۴-۵- اصول اساسی آموزش کارکنان
۱۴۴	۴-۶- فرهنگ آموزش
۱۴۴	۴-۷- اهمیت و ضرورت آموزش
۱۴۶	۴-۸- دلایل اصلی توجه به آموزش کارکنان
۱۴۶	۴-۹- مهارت‌افزایی و بهره‌وری
۱۴۷	۴-۱۰- تغییرات فناوریانه (تکنولوژیکی)
۱۴۷	۴-۱۱- توسعه و تحول
۱۴۷	۴-۱۲- مدل جامع آموزش
۱۴۷	۴-۱۲-۱- مرحله اول: هدف‌گذاری
۱۴۸	۴-۱۲-۲- مرحله دوم: نیازسنجی
۱۴۸	۴-۱۲-۳- مرحله سوم: برنامه‌ریزی
۱۴۸	۴-۱۲-۴- مرحله چهارم: اجرا
۱۴۸	۴-۱۲-۵- مرحله پنجم: ارزیابی
۱۴۸	۴-۱۳- مفهوم اثربخشی دوره‌های آموزشی
۱۴۹	۴-۱۴- تعریف کارایی دوره‌های آموزشی
۱۵۰	۴-۱۵- مفهوم بهره‌وری
۱۵۰	۴-۱۶- ارتباط بین کارایی، اثربخشی و بهره‌وری
۱۵۱	۴-۱۷- آموزش برای بهداشت و ایمنی
۱۵۲	۴-۱۷-۱- تصمیم‌گیری در مورد لزوم آموزش
۱۵۲	۴-۱۷-۲- تعیین حوزه آموزشی موردنیاز

۱۵۳	۳-۱۷-۴ شناسایی نیازهای آموزشی
۱۵۴	۱-۳-۱۷-۴ نیازهای سازمانی
۱۵۴	۲-۳-۱۷-۴ نیازهای شغلی
۱۵۵	۳-۳-۱۷-۴ نیازهای فردی
۱۵۵	۴-۱۷-۴ شناسایی اهداف و روش ها
۱۵۵	۵-۱۷-۴ ارائه آموزش
۱۵۶	۶-۱۷-۴ ارزیابی کارایی آموزش
۱۵۶	۷-۱۷-۴ ارزیابی اثربخشی و بازخورد
۱۵۶	۱۸-۴ فرآیندهای آموزش
۱۶۰	۱۹-۴ نقش بازرسان مشاوران در آموزش ایمنی و بهداشت
۱۶۱	منابع فصل چهارم

فصل پنجم: مدیریت حوادث ناشی از کار

۱۶۵	۱-۵ مقدمه
۱۶۵	۲-۵ تعاریف و اصطلاحات
۱۶۵	۱-۲-۵ صدمه
۱۶۵	۲-۲-۵ خسارت
۱۶۶	۳-۲-۵ آسیب
۱۶۶	۴-۲-۵ ایمنی
۱۶۶	۵-۲-۵ خطر
۱۶۷	۶-۲-۵ مخاطره
۱۶۷	۷-۲-۵ ریسک
۱۶۷	۸-۲-۵ رویداد
۱۶۷	۹-۲-۵ حادثه
۱۶۸	۱-۲-۵ شبه حادثه
۱۶۸	۳-۵ معرفی ساختار حادثه
۱۶۸	۱-۳-۵ وقایع مقدماتی
۱۶۹	۲-۳-۵ وقایع اولیه
۱۶۹	۳-۳-۵ وقایع واسطه
۱۶۹	۴-۵ نظریه ها و مدل های ارائه شده در زمینه رویداد و حادثه

۱۶۹	۵-۴-۱- نظریه دومینو
۱۷۲	۵-۴-۲- نظریه فاکتورهای انسانی
۱۷۵	۵-۴-۳- نظریه انتقال یا رهایی انرژی
۱۷۷	۵-۴-۴- مدل درخت حادثه
۱۷۹	۵-۴-۵- مدل پنیر سوئیسی
۱۸۰	
۱۸۱	۵-۴-۶- مدل موانع
۱۸۲	۵-۴-۷- مدل پاپیون
۱۸۴	۵-۵- تجزیه و تحلیل علل ریشه‌ای حوادث
۱۸۶	۵-۶- سطح تجزیه و تحلیل
۱۸۶	۵-۶-۱- آنالیز میزان آسیب و حادثه
۱۸۶	۵-۶-۲- آنالیز رویداد
۱۸۶	۵-۶-۳- آنالیز سیستم
۱۸۷	۵-۷- مراحل تجزیه و تحلیل حوادث
۱۸۷	۵-۷-۱- جمع‌آوری
۱۸۷	۵-۷-۲- ارزیابی
۱۸۸	۵-۷-۳- اقدامات اصلاحی
۱۸۸	۵-۷-۴- تهیه گزارش نهایی
۱۸۸	۵-۷-۵- پیگیری
۱۸۸	۵-۸- روش‌های معمول تجزیه و تحلیل حوادث
۱۸۸	۵-۸-۱- آنالیز رویداد و فاکتورهای سببی
۱۸۸	۵-۸-۲- آنالیز تغییر
۱۸۹	۵-۸-۳- آنالیز موانع
۱۸۹	۵-۸-۴- روش مورت
۱۸۹	۵-۸-۵- ارزیابی عملکرد انسانی
۱۸۹	۵-۸-۶- Tripod Beta
۱۹۰	۵-۹- انواع حوادث
۱۹۰	۵-۹-۱- حوادث فردی یا شغلی
۱۹۰	۵-۹-۲- حوادث فرآیندی یا صنعتی
۱۹۱	۵-۱۰- طبقه‌بندی حوادث

- ۱۰-۱-۵- روش های طبقه بندی حوادث بر اساس پیشنهادات سازمان بین المللی کار..... ۱۹۱
- ۱۰-۱-۱-۵- طبقه بندی بر اساس نوع فعالیت اقتصادی..... ۱۹۲
- ۱۰-۱-۲-۵- طبقه بندی بر اساس نوع حادثه..... ۱۹۲
- ۱۰-۲-۱-۵- سقوط اشخاص..... ۱۹۲
- ۱۰-۲-۲-۵- سقوط اشیاء..... ۱۹۲
- ۱۰-۳-۱-۵- راه رفتن، تصادم با اشیاء (بهاستثنای سقوط اشیاء)..... ۱۹۲
- ۱۰-۳-۲-۵- گیر کردن و قرار گرفتن بین اشیاء..... ۱۹۲
- ۱۰-۵-۲-۵- کارهای سنگین و تلاش بیش از حد یا انجام حرکات افراطی و نادرست..... ۱۹۲
- ۱۰-۶-۲-۱-۵- مواجهه با حرارت غیرمتعارف..... ۱۹۲
- ۱۰-۷-۲-۱-۵- درخت..... ۱۹۲
- ۱۰-۸-۲-۱-۵- مواجهه با مواد یا پرتوهای زیان آور..... ۱۹۲
- ۱۰-۹-۲-۱-۵- سایر انواع حادثه..... ۱۹۲
- ۱۰-۱-۳-۵- طبقه بندی بر اساس عوامل حادثه..... ۱۹۳
- ۱۰-۱-۳-۱-۵- ماشین ها..... ۱۹۳
- ۱۰-۲-۳-۱-۵- وسایل حمل و نقل و بالابرنده..... ۱۹۴
- ۱۰-۳-۳-۱-۵- سایر وسایل..... ۱۹۴
- ۱۰-۴-۳-۱-۵- مواد، عناصر و پرتوها..... ۱۹۴
- ۱۰-۵-۳-۱-۵- محیط کار..... ۱۹۴
- ۱۰-۶-۳-۱-۵- سایر عوامل..... ۱۹۵
- ۱۰-۴-۱-۵- طبقه بندی بر اساس ماهیت آسیب دیدگی..... ۱۹۵
- ۱۱-۵- سایر ضوابط طبقه بندی..... ۱۹۶
- ۱۲-۵- طبقه بندی مورت برای حوادث بر اساس پیامدهای حوادث..... ۱۹۶
- ۱۲-۱-۵- حادثه فاجعه آمیز..... ۱۹۶
- ۱۲-۲-۵- حادثه بحرانی..... ۱۹۶
- ۱۲-۳-۵- حادثه مهم..... ۱۹۶
- ۱۲-۴-۵- حادثه جزئی..... ۱۹۷
- ۱۳-۵- پیامدهای ناشی از حادثه..... ۱۹۷
- ۱۴-۵- هزینه های ناشی از حوادث..... ۱۹۸

۱۹۹	۵-۱۴-۱- هزینه‌های مستقیم
۱۹۹	۵-۱۴-۲- هزینه‌های غیرمستقیم
۲۰۱	منابع فصل پنجم
۲۰۲	پیوست‌ها
۲۰۳	پیوست ۱
۲۰۳	مصادیق فلسفه‌ی بهداشت و ایمنی
۲۰۶	پیوست ۲
۲۰۶	سیستم‌های کیفیت
۲۰۷	مدل دمنه
۲۰۹	رویکرد مدیریت جامع کیفیت (T.Q.M)
۲۱۱	بنیاد مدیریت کیفیت اروپا (FQM)
۲۱۳	پیوست ۳
۲۱۳	الف- استانداردهای عملکرد
۲۱۵	ب- نظارت و سرپرستی
۲۱۵	۱- مدیریت کار
۲۱۵	۲- تیم سازی (تشکیل تیم یا گروه کاری)
۲۱۷	پیوست ۴
۲۱۷	نقش‌ها و کارکردهای مشاوران و بازرسان بهداشت و ایمنی
۲۱۸	روابط درون سازمان
۲۱۸	مشاوران بهداشت و ایمنی:
۲۱۸	روابط خارج از سازمان
۲۱۹	پیوست ۵
۲۱۹	کنترل ریسک‌های بهداشتی
۲۲۲	شناسایی خطرات
۲۲۳	ارزیابی ریسک
۲۲۵	کاربردهای ارزیابی کمی ریسک
۲۲۵	برآورد کمی ریسک
۲۲۶	ارزیابی‌های کیفی ریسک

۲۲۸	 ماتریس ارزیابی ریسک:.....
۲۲۹	 مزایا و کاستی‌های برآورد عددی ریسک به روش نیمه کیفی.....
۲۲۹	 ارزیابی مستقیم ریسک.....
۲۳۰	 کنترل ریسک.....
۲۳۳	 طراحی (ابداع) سیستم‌های کنترل ریسک (RCSs).....
۲۳۳	 خطامشی (Policy).....
۲۳۳	 سازمان‌دهی (Organising).....
۲۳۳	 اجرا (Implementing).....
۲۳۳	 ارزیابی و سنجش عملکردی (Measuring performance).....
۲۳۳	 بازنگری عملکرد (Reviewing performance).....
۲۳۳	 ممیزی (Auditing).....
۲۳۵	 پیوست ۶.....
۲۳۵	 بازرسی.....
۲۳۵	 مقدمه.....
۲۳۶	 سیستم‌های نظارت واکنشی.....
۲۳۷	 سیستم‌های بازرسی و پاسخ برای نظارت فعال و واکنشی.....
۲۳۸	 اقدامات ضروری به منظور بررسی ریسک‌های آتی.....
۲۳۹	 سطح و ماهیت بازرسی‌ها.....
۲۳۹	 فرم‌های بازرسی.....
۲۴۱	 جمع‌آوری و بررسی اسناد و مدارک.....
۲۴۲	 مقایسه‌ی شواهد با استانداردها و خصوصیات مربوطه.....
۲۴۳	 اجرای یافته‌ها و پیگیری پیشرفت.....
۲۴۳	 تجزیه و تحلیل و برون‌دادها.....
۲۴۴	 پیوست ۷.....
۲۴۴	 چارچوبی به منظور تعیین سیستم‌های کنترل ریسک.....
۲۴۴	 کنترل‌های مرحله اول.....
۲۴۴	 کنترل ورودی‌ها (دروندها).....
۲۴۵	 کنترل‌های مرحله دوم.....
۲۴۵	 کنترل فعالیت‌های شغلی.....

۲۴۶	کنترل‌های مرحله‌ی سوم
۲۴۶	کنترل خروجی‌ها (برونداها)
۲۴۶	ابداع ترتیبات مدیریت
۲۴۷	تعیین استانداردهای عملکرد
۲۴۸	اولویت‌بندی فعالیت‌های بهداشت و ایمنی
۲۴۹	سهولت ارزیابی ریسک (برآورد ساده خطر)
۲۵۰	اجرای سیستم مدیریت بهداشت و ایمنی
۲۵۲	پیوست ۸
۲۵۲	سیستم‌های باز - مؤثر بر بهداشت و ایمنی
۲۵۲	خطمشی (Policy)
۲۵۲	سازمان (Organisation)
۲۵۲	برنامه‌ریزی و اجرا (Planning and Implementation)
۲۵۳	سیستم‌های سنجش (Measurement systems)
۲۵۳	سیستم‌های بازرسی و بازنگری (Review systems)
۲۵۳	فرآیند بازنگری و مرور عملکرد (Reviewing performance)
۲۵۶	پیوست ۹
۲۵۶	تجزیه و تحلیل علل حوادث و رویدادها
۲۵۶	علت‌های بیواسطه
۲۵۸	علت‌های زیربنایی - نقص‌های موجود در سیستم‌های کنترل ریسک - ترتیبات مدیریت
۲۶۳	ضرایب تکرار و میزان بروز حادثه
۲۶۴	محاسبه‌ی نرخ‌های میزان بروز آسیب
۲۶۵	محاسبه‌ی نرخ‌های فراوانی آسیب
۲۶۵	شاخص‌های پایش عملکرد ایمنی در ارتباط با حوادث
۲۶۵	۱- ضریب تکرار حادثه (AFR)
۲۶۷	۲- ضریب شدت حادثه (ASR)
۲۶۸	۳- شاخص شدت - تکرار (FSI)
۲۷۰	۴- متوسط هزینه هر آسیب (ACI)
۲۷۲	۵- ضریب T-ایمن
۲۷۳	اطلاعات کلیدی گنجانده شده در گزارشات حاصل از حوادث، بیماری‌ها و رویدادها
۲۷۵	پیوست ۱۰

۲۷۵	 سازمان دهی بهداشت و ایمنی
۲۷۵	 وظایف کلیدی سیاست گذاران، برنامه ریزان و مجریان خط مشی
۲۷۵	 سیاست گذاران
۲۷۵	 برنامه ریزان
۲۷۶	 مجریان
۲۷۷	 باز سازمان دهی
۲۷۷	 رابطه بین رویکرد مدیریت، صلاحیت و ریسک عملیاتی
۲۷۸	 تضمین صلاحیت
۲۷۹	 برون سپاری
۲۸۰	 نتیجه گیری
۲۸۰	 اجرای سیستم های مدیریت بهداشت و ایمنی
۲۸۰	 موانع
۲۸۱	 رانش گر تغییر
۲۸۱	 فرآیند اجرا
۲۸۱	 سازمان دهی: کنترل
۲۸۱	 انتصاب های کلیدی
۲۸۲	 تشکیل کمیته ی راهبردی
۲۸۲	 گزینش و انتصاب هماهنگ گران
۲۸۲	 سازمان دهی: همکاری
۲۸۲	 درگیری نیروی کار
۲۸۲	 سازمان دهی: صلاحیت
۲۸۳	 سازمان دهی: ارتباط
۲۸۳	 قصد ارتباط و نمایش تعهد
۲۸۳	 برنامه ریزی
۲۸۳	 برنامه ی اجرا
۲۸۳	 رویه های کلیدی/ راهنمای سیستم مدیریت بهداشت و ایمنی
۲۸۳	 شناخت مستقل "افراد"
۲۸۳	 سنجش (پایش)
۲۸۴	 ممیزی و بازبینی (بازنگری)

۲۸۳	 اقدام اصلاحی
۲۸۵	 سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه‌ای
۲۸۵	 خط‌مشی ایمنی و بهداشت حرفه‌ای
۲۸۶	 اقدام پیشگیرانه
۲۸۶	 مقیاس‌های زمانی
۲۸۷	 فهرست منابع
۲۹۱	 واژه نامه

www.ketab.ir

مدیریت موفق بهداشت و ایمنی نخستین بار توسط (اداره‌ی HSES) واجد مشاوره و پیشگیری از حوادث^۲ (در حال حاضر به عنوان واحد عملیات^۳ تعریف شده است) در سال ۱۹۹۱ به عنوان یک راهنمای عملی برای مجریان، مدیران، متخصصین بهداشت و ایمنی^۴ و نمایندگان کارکنان که خواستار بهبود بهداشت و ایمنی در سازمان‌های خود بودند، آماده گردید.

این راهنما بیانگر یک پیام ساده است: سازمان‌ها به همان اندازه که نیازمند واحدهای عملیاتی و پشتیبانی تولید و خدمات هستند نیازمند به مدیریت بهداشت و ایمنی می‌باشند تا بتوانند به طور مؤثری خطرات را کنترل کرده و مانع آسیب رساندن به افراد شوند.

ساختار این کتاب از یکی از پرفروش‌ترین کتاب‌های HSE^۵ در سال ۲۰۱۱ میلادی در آمریکا بوده که به دلیل در اختیار گذاشتن راهنمای مناسب در زمینه‌ی شیوه‌ی برتر در مدیریت بهداشت و ایمنی مورد استقبال قرار گرفته است و از بعضی از اقداماتی حمایت می‌کند که حتی در برخی از موارد فراتر از چیزهایی هستند که مورد تأکید قانونی قرار گرفته است. یک اولویت مستمر برای H. E، حفظ مدیریت مؤثرتر بهداشت و ایمنی در تمامی مشاغل است که کارکنان و نمایندگان ایمنی نقش کلیدی را در آن بازی می‌کنند. اصل ذکر است که مدیران در این زمینه کلیدی‌ترین نقش را به عهده دارند. علاوه بر موارد توصیف شده، این راهنما دارای راهکارهایی است که می‌کند که بازرسان HSE در زمان بررسی می‌توانند از آن جهت افزایش دقت بازرسی استفاده نمایند.

این تألیف برای مجریان و مدیران دارای مسئولیت‌های بهداشت و ایمنی و همچنین متخصصین بهداشت و ایمنی کاربرد دارد. این تألیف دارای چهارچوب زیر است:

- به توصیف اصول و شیوه‌های مدیریتی می‌پردازد که پایه‌ی مدیریت مؤثر بهداشت و ایمنی را فراهم می‌سازد.
- مسائل و چالش‌های مهمی را مطرح می‌کند که لازم است در مدیریت بهداشت و ایمنی به آن‌ها پرداخته شده و بر روی آن‌ها نظارت صورت گیرد.
- چهارچوبی را ارائه می‌نماید که می‌توان از آن برای توسعه‌ی برنامه‌های بررسی HSE، خود میمیزی^۶ یا خود ارزیابی^۷ استفاده کرد.

^۱ Foreword

^۲ Accident Prevention Advisory Unit

^۳ Operations Unit

^۴ health and safety professionals

^۵ Health and Safety Executive

^۶ Self-audit

^۷ Self-assessment

قابل ذکر است چارچوب ارائه شده بین‌المللی است و از مرز و بوم خاصی تبعیت نمی‌کند. اما اینکه تا چه گستره‌ای اقدام لازم باشد به عواملی مانند: اندازه‌ی سازمان، خطرات موجود در سازمان، محصولات یا خدمات و ساختار سازمانی آن بستگی خواهد داشت.

نویسندگان، این تألیف را به عنوان یک ابزار آزموده شده به شما توصیه می‌کنند که بر اساس آن می‌توانید سیستم مدیریت بهداشت و ایمنی سازمان خود را بسازید.

www.ketab.ir